

Bilag 2 - Samlet indsats

22-10-2008

Kvalitetsrapport 2008 giver anledning til en samlet indsats på følgende områder

1. Lektiehjælpsordninger
2. Kvaliteten af matematikundervisningen
3. Dansk som andetsprog
4. Skoleledernes videreuddannelse
5. Etablering af større viden om aflyste timer

Sagsnr.
2008-127194

Dokumentnr.
2008-575124

Sagsbehandler
Ann Granum

1. Lektiehjælpsordninger

Forvaltningen har foretaget en forespørgsel til de otte distrikter for at få en samlet oversigt over, hvordan skolerne udbreder kendskabet til lektiecafeer. Der tegner sig et billede, der viser, at skolerne anvender en flerstrengt informationsstrategi. Skolerne informerer fx via brev til forældre, orientering på skolens hjemmeside, uddeling af pjecer, plakater på skolen, via ElevIntra og ForældreIntra og orientering på forældremøder og ved evalueringssamtaler. Det fremgår endvidere, at der informeres individuelt til hjem, hvor skolen skønner, at der er behov for en særlig indsats.

- Forvaltningen vil på baggrund af ovenstående udarbejde et samlet inspirationskatalog, som gøres tilgængeligt på KKnet

Pædagogik og Læring

Gyldenløvesgade 15, 3.
1502 København V.
1502 København V

Telefon
3366 4216

Telefax
3366 7053

Mobil
2672 4518

E-mail
Ann.Granum@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009383730

www.kk.dk

(Opgaveportalen).

Der er forventning om et højt kvalitetsniveau i lektiehjælpsordningerne på skolerne.

- For at sikre dette vil forvaltningen bede distrikterne tage emnet op på skoleledermøder.
- Endvidere vil forvaltningen bede Fællesrådet for Folkeskolen om på et temamøde at drøfte overvejelser omkring skolebestyrelsernes udarbejdelse af principper for kvalitet i lektiehjælpsordninger.

2. Kvaliteten af matematikundervisningen

Skoleevaluering

PISA København 2007 viste, at der sammenlignet med den tilsvarende undersøgelse i 2004 er en forbedring i elevernes resultater i læsning. PISA København 2007 viste imidlertid også en mindre tilbagegang, når det gælder elevernes resultater i matematik. Det peger på et behov for nærmere at undersøge og vurdere den måde, der undervises på i matematik, og hvordan dette indvirker på elevernes præstationer og læring, hvilke faktorer der hhv. fremmer og hæmmer elevernes læring og hvilke vilkår lærere og skoler har for at gennemføre en god og tidssvarende undervisning på dette område. Derfor gennemføres en skoleevaluering i skoleåret 08/09 med temaet matematik.

Skolerne i Distrikt Indre By har udtrykt ønske om alle at deltage i denne evaluering, således at der bliver mulighed for en samlet evaluering og efterfølgende indsats i distriktet på dette felt.

Pilotprojekt

Som opfølgning på det let faldende matematikniveau i PISA, København 2007 vil forvaltningen gennemføre et pilotprojekt på to af kommunens skoler med fokus på at synliggøre matematikken på skolerne og øge fagets status hos eleverne. Tiltaget rettes mod lærernes udvikling af god matematikundervisning lokalt – dvs. med udgangspunkt i matematiklærernes egen daglige undervisning og med inddragelse af skolens ressourceperson, som er evalueringsvejlederen i matematik.

- På de to pilotskoler skal alle eller de fleste af skolens matematiklærere deltage i et kursusforløb, hvor de dels inspireres og opdateres med hensyn til matematikfagets didaktik, og dels indgår i et faglig-didaktisk supervisorsforløb. Der vil således på den ene side være fokus på, hvordan børn lærer matematik, eksempler på gode materialer og matematikundervisning mv., mens der på den anden side

gennemføres et antal supervisionsforløb med feedback fra såvel den eksterne underviser og kollegerne som fra reflekterende team. Skolens evalueringsvejleder i matematik medvirker i forløbene med henblik på fremadrettet at støtte kollegerne i fortsat udvikling af matematikundervisningen.

På baggrund af erfaringerne fra pilotprojekterne på de to skoler vil forvaltningen successivt udrulle tiltaget omkring skolernes matematikundervisning til et større antal skoler i kommunen.

3. Dansk som andetsprog

For at sikre, at alle tosprogede elever med behov for undervisning i dansk som andetsprog (jf. Folkeskolelovens § 5 stk.7) modtager denne undervisning i fornødent omfang, er der behov for en mere systematisk screeningspraksis på skolerne.

- Det skal være et kommunalt krav, at der gennemføres sprogscreening i alt tre gange i en tosproget elevs skoleforløb fra børnehaveklasse til 9. klasse (i børnehaveklassen er det et lovkrav jf. Folkeskolelovens § 4 a).
- Forvaltningen vil udarbejde en vejledning til skolerne, hvoraf det fremgår, hvorledes rammerne for en systematisk screening kan tilrettelægges, og således, at der foreligger skriftlige resultater af de gennemførte screeninger. (Der vil fortsat være metode- og materialefrihed for skolerne i forhold til gennemførelse af sprogscreening).

4. Skoleledernes videreuddannelse

For at opfylde den politiske målsætning om, at alle skoleledere skal have en diplomuddannelse i ledelse, har forvaltningen i samarbejde med Københavns Skolelederforening udarbejdet en løsningsmodel, der giver lederne mulighed for at få den fornødne tid til efteruddannelse.

Skolelederne har tidligere tilkendegivet, at efteruddannelsesmulighederne eksisterer og interessen og motivationen er til stede, men lederne kan have svært ved at afse den fornødne tid til fordybelse. Endvidere udtrykker mange ledere, at det er et problem at være væk fra skolen i længere tid.

- Det skal være muligt for en leder at tage de enkelte uddannelsesmoduler i en kort koncentreret periode, hvor lederen tager orlov, og der kompenseres med Statens Voksen Uddannelsesstøtte (SVU-støtte).

Endvidere kan nævnes, at alle skoler tildeles ressourcer til en administrativ leder. Det skal frigive skolelederens ressourcer til

varetagelse af de øvrige ledelsesopgaver og mulighed for at være væk fra skolen i en kortere orlovsperiode til efteruddannelse.

- For yderligere at give lederne et værktøj til at skabe rum og tid til ledelse tilbydes lederne coaching dels i ledelsesteam og dels i forhold til egen strategisk ledelse.

5. Aflyste timer

I forbindelse med BUU's behandling af Kvalitetsrapport 2008 på mødet 17. september ønskede udvalget en uddybning vedrørende aflyste timer. Der blev stillet spørgsmål til kvalitetsrapportens oplysninger vedrørende aflyste timer på skolerne i relation til dækning af timerne og en eventuel berøring af tolærerordninger, tosprogsundervisning eller specialundervisning. Udvalget stillede spørgsmålene i relation til kvalitetsrapporten og til den øvrige tilgængelige viden, der kendes.

Planlagt undervisning

Kvalitetsrapport for Københavns Kommunes folkeskoler 2008 afspejler, at eleverne samlet set får tilbudt undervisning i det omfang, de har krav på (timetilbuddet oplyses at være planlagt til at udgøre 103 % af det kommunale krav), og at skolerne sikrer, at de planlagte timer samlet set gennemføres (det sker samlet set i 98,1 % af tilfældene). Tallene dækker over en vis tilstræbt variation, således at der kan være elever, der på et klassetrin tilbydes et timetal under det vejledende, men man skal så sikre, så tallet passer inden for en treårig periode.

Gennemførelse af timer

Det fremgår af materialet, gennemførelsesprocenten højest for de klasser i indskoling (99,8 %) og lavest for klasser i udskoling (96,7 %). Tallene i kvalitetsrapporten hidrører fra de oplysninger, som skolerne i foråret har indberettet på skema til forvaltningen. Af kvalitetsrapporten fremgår det, at gennemførelsesprocenten tages op i Resultatsamtalen 2008 for de skoler, hvor der er behov for det.

Vikardækning

Det vil umiddelbart være forbundet med vanskeligheder at oplyse omfanget af den vikardækning af de aflyste timer, der berører tolærerordninger eller enkelte elever i skolens special- eller sprogcenter, idet forvaltningen ikke ligger inde med materiale, der kan belyse området nærmere.

Forvaltningen er bekendt med de muligheder, der findes på skolerne, når en lærer ikke er til stede. Måske har skolen en "teammødel 3", hvor vikardækning løses af lærerteamet. Det er også muligt, at skolen i enkelte tilfælde ser sig nødsaget til at sende en udskolingsklasse hjem.

Endelig er der en lang række kreative men ansvarlige løsninger, som en skoleledelse tager i anvendelse for at dække et vikarbehov. Det kan være tilkald af løse vikarer, eller at en lærer har tilsyn med flere klasser, der arbejder med selvinstruerende materialer. Det kan også være nødvendigt at bede skolens ressourcepersoner om at vikariere i en indskolingsklasse og dermed sikre undervisning af alle klassens elever frem for nogle få i et special- eller sprogcenter. Sidstnævnte er ikke en optimal model, men det kan være den mindst ringe blandt andre løsninger.

Dersom forvaltningen skal skaffe sig et mere præcist og samlet billede af, hvordan vikardækningen løses på kommunens folkeskoler, er der forskellige mulige modeller:

1. Den første mulighed er at anvende en udvidet registrering, hvor skoleledelserne gør udførligt rede for, hvordan vikardækningen er løst på skolen – både i forhold til klasser og i forhold til enkeltelever (på hold, i sprog- eller specialcenter). Det vil af skolelederne blive betragtet som en øget administrativ belastning, der skønnes at give en ekstraudgift til skolesekretærfunktionen i kommunen på mere end en mio. kr. på årsbasis.
2. *En anden* omkostningstung mulighed er, at forvaltningen indsamler oplysninger om de enkelte skolers sygefravær og kursusaktivitet og sammenholder fraværet med det udmeldte vikarbudget. I de tilfælde, hvor der er en divergens mellem udgiften til vikartimer sammenholdt med behovet, vil det være en mulighed at bede den enkelte skole om at redegøre for vikardækningen i de konkrete tilfælde. Denne løsning vil ligeledes give skolerne en øget administrativ opgave og må forventes at blive opfattet som en kontrol og som mistillid til de oplysninger, skolerne allerede har fremsendt til kvalitetsrapporten.
3. *En tredje* model for at fremskaffe mere detaljeret viden om hvorledes vikardækningen i praksis sikres på skolerne, er at fremsende spørgeskemaer til et udsnit af lærerne i de funktioner, som typisk berøres i forbindelse med sygdom blandt lærerne, nemlig lærere med timer i sprogcenteret og specialcenteret samt almindelige lærere, fx i indskolingen, som har et antal timer til tolæredækning. Disse lærere ville så skulle besvare spørgsmål om, hvor mange af de planlagte timer til disse funktioner som i realiteten læses, og hvor mange der aflyses for at sikre vikardækning. Denne model kan dog på en uhensigtsmæssig måde gribe ind i ledelsesrummet.

4. *En fjerde* model vil være at samle et antal skoleledere – fx fra skoler der adskiller sig fra hinanden på et antal for spørgsmålet relevante parametre - og interviewe dem om udfordringer og praktiske løsninger på de problemer og krydsende hensyn, som alle skoler i større eller mindre omfang står med i situationer med mere eller mindre forudsigeligt fravær blandt lærerne.

Forvaltningens anbefaling

Model 4 fremskaffer ganske vist ikke en fuld dækkende viden om, hvordan vikardækningen i praksis finder sted på samtlige byens skoler, og man må i sammenhænge som disse formode, at der også blandt de involverede skoleledere kan opstå en situation, hvor det i ligeså høj grad er ideelle som reelle løsninger, der diskuteres. Det er ikke desto mindre denne model, som forvaltningen anbefaler til at fremskaffe en mere indgående viden på dette felt: Fremgangsmåden vil for det første være mindre omkostningstung end de øvrige. For det andet pålægger vi ikke skolerne unødige registreringsopgaver og en oplevelse af mistillid fra politikere og forvaltnings side. Og sidst men ikke mindst har denne fremgangsmåde en konstruktiv og fremadrettet dimension, hvor det på baggrund af processen vil være muligt at formidle eksempler til inspiration og god praksis.

Forvaltningen agter derfor at gennemføre fokusgruppeinterview som beskrevet i model 4